

Tjänsteställe, handläggare

Område kultur och ideell sektor, Lena Adem, Petra Jansson

Datum

2022-05-01

Beteckning

Utkast kulturplan

Film i Örebro län

Film är en konstform som består av lika delar kultur och näring. Den är en stor del av populärkulturen och har inte längre sitt primära visningsfönster på biografen, utan lika mycket via skärmar i hemmet och i fickan. Filmen når människor överallt och hela tiden.

Regionalt arbete med film

Region Örebro län finansierar filmfrämjande verksamhet med två anställda utvecklingsledare. En del av uppdraget är att stärka arbetet med film för barn och unga i skolan och på fritiden genom bland annat skolbio och film som pedagogiskt verktyg. Andra delar handlar om att stötta biograf- och visningsverksamhet och att ge stöd till filmutveckling i länet. Filmutveckling innebär att dels stötta nya filmare och dels stärka den professionella filmproduktionen med olika former av stödstrukturer.

Kommunalt arbete med film

Tio av länets tolv kommuner har registrerade biografier. Örebro kommun driver Bio Roxy i Örebro och ett kommunägt bolag driver Lindesbergs biograf. Övriga biografier är föreningsdrivna eller privata. Kommunens insatser för den lokala biografen kan handla om att erbjuda lägre hyra eller bidrag för drift och teknikinvesteringar.

I grundskolan och gymnasieskolan är filmvisning i klassrummet och skolbiobesök delar av undervisningen. Flera skolor arbetar också med film och filmskapande som pedagogiskt verktyg. Några av länets kulturskolor har filmskapande som en del av sin verksamhet för barn och unga.

Filmbranschen i länet

I Örebro län finns ett femtiotal registrerade företag som arbetar aktivt med film¹. De flesta är frilansare och få har konstnärlig filmproduktion som sin huvudsakliga inkomstkälla. Deras uppdrag varierar mellan beställningsfilm och andra uppdrag. Exempel på sådana företag är Backa Studios som 2019 hade premiär med filmen Lantisar och Eyra Media som har producerat flera dokumentärfilmer för SVT.

¹ Se utredningen Professionell filmproduktion i Örebroregionen, 2022, Region Örebro län.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08
Organisationsnummer: 232100-0164

Statistiken visar inte vilka av de femtio företagen som kan räknas som professionella kulturskapare och vilka som främst arbetar med uppdragsfilm.

Exempel på yrkesroller inom filmen är manusförfattare, producenter, regissörer, fotografer, ljud och ljus tekniker samt filmklippare. Ett team i en filmproduktion innehåller yrkespersoner från fler branscher som exempelvis skådespelare, kostymörer och maskörer, effektmakare, musiker, transportföretag, snickerier, hotell och restauranger med flera.

Det finns också unga och nya filmare på väg, som idag skapar film på fritiden. Med rätt stöd kan de bli en del av länets professionella filmbransch.

Privata biografier

Det finns tre privatdrivna biografier i länet: Filmstaden i Örebro, Rekordbio i Nora och Saga bio i Karlskoga.

Ideellt arbete inom filmområdet

Örebro Filmförening arrangerar mötesplatser och fortbildning för filmare. De administrerar Region Örebro läns filmteknik till amatörer och semiprofessionella filmare och är en kontaktförmedlare mellan filmare och filmproduktioner i länet.

Ideella föreningar driver en stor del av länets biografier. Det finns också mindre filmklubbar som visar film för sina medlemmar. Live at Heart drivs av en ekonomisk förening. Det är en branschfestival med fokus på musik, där film har haft en plats de senaste åren.

Utbildning inom filmområdet

På Örebro universitet finns ett filmvetenskapligt program. En av inriktningarna är att producera beställningsfilm och kortfilm. Utbildningen innehåller både teoretiska och praktiska kurser i rörlig bild och leder exempelvis mot arbete som filmare, projektledare, pedagog, skribent, kritiker eller kommunikatör. Även medieprogrammen på länets gymnasieskolor innehåller delar kopplat till rörlig media.

Regionalt finansierade kulturaktörer inom film Örebro län

Filmfrämjande verksamhet (kultursamverkansmodellen)

Region Örebro län finansierar två heltidstjänster som arbetar med filmpedagogisk verksamhet, visningsverksamhet och filmbranschens utveckling i länet. Det regionala filmarbetet syftar till att:

- stärka arbetet med film i skolan och skolbio
- främja biograf- och visningsverksamhet
- stödja filmbranschens utveckling i länet

Exempel på främjandearbete är att arrangera mötesplatser, som filmfrukostar och filmfestivaler, fortbildning för pedagoger och unga filmare, teknikstöd samt ekonomiska stöd. Främjandeverksamheten samverkar med närliggande regioner för att stärka filmen i länet. Främjandeverksamheten genomför omvärldsbevakning och sprider information.

Från och med 2022 har den filmfrämjande verksamheten också i uppdrag att stärka den professionella filmbranschen i länet genom sökbara utvecklingsstöd som främst riktar till filmbolag från länet. Från 2024 finns också möjlighet att söka medel för samproduktion, vilket är viktigt för att kunna genomföra och locka produktioner till länet. Målet med stöden är att öka större filmsatsningar och tv-produktioner i länet och att skapa en mer livskraftig och hållbar filmbransch. På sikt kan det, beroende av fortsatt utveckling, även bli aktuellt att etablera en filmkommissionär-verksamhet.

Se mer om verksamheten och det regionala filmuppdraget här ([länka webb](#))

Kulturvanor – film

SOM-institutets nationella kulturvaneundersökning² 2019³ visar att 68 procent av befolkningen går på bio samt att det är vanligare bland personer under 50 år, boende i storstad med hög utbildning eller hög inkomst. 63 procent av befolkningen hade också själva fotat eller filmat 2019⁴. Även här är det i högre grad yngre och personer med hög utbildning och/eller inkomst som fotade/filmade. [Lägga till nätvanor Netflix eller liknande.](#)

² SOM-institutets kulturvaneundersökningar har genomförts årligen sedan 1986. År 2019 var det drygt 10 000 personer som besvarade enkäten.

³ Före pandemin

⁴ Det går inte att skilja statistiken för dem som har fotat och/eller filmat.